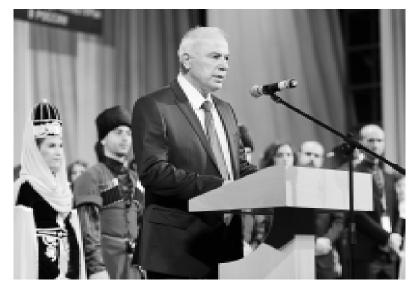

№ № 184 — 185 (20698)

2014-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ ЧЪЭПЫОГЪУМ и 3

> кыхэтыутыгьэхэр ыкіи нэмыкі къэбархэр тисайт ижъугьотэцтых WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Адыгэ шъуашэхэр ащыгъэу Мыекъуапэ ипчэгу шъхьаІэу В. Лениным ыцІэ зыхьырэм фестивалым хэлажьэхэрэр, тиансамблэ ціэрыюмэ яартистхэр щыуджыгъэх. Филармонием къызынэсыхэм, «Дышъэ гъогужъый» зыфиloy къызэlyахыгъэм Адыгеим и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан, Правительствэм икъулыкъушІэхэр, фестивалым изэхэщак охэр къырыкІуагъэх.

Журналистэу ТІэшъу Светланэрэ артистэу Бэгъ Алкъэсрэ зэlукlэгъур зэращэзэ, Тыркуем, Иорданием, Сирием, Краснодар краим, зэкъош республикэхэм къарыкІыгъэхэр лъэпкъ искусствэм зэрэфэлажьэхэрэр къаlуатэ.

Ти Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан я VI-рэ Дунэе фестивалым хэлажьэрэмэ къафэгушІуагь, гьэхъагьэхэр ашІынэу къяджагъ. Зэнэкъокъухэр рагъэжьэнхэм ыпэкІэ творческэ купхэм япащэхэри къэгущыlагъэх, фестивалыр адыгэ лъэпкъым изыкІыныгъэ зэрэфэІорышІэрэр къаІуагъ. Артистхэр зыхэлэжьэгьэхэ театрализованнэ къэгьэльэгьонхэр гьэшlэгьо-

Урысыем изаслуженнэ артистэу, Адыгеим инароднэ артистэу Зыхьэ Заур сабыйхэр къетІысэкІыгъэхэу тишэн-хабзэхэм ащегьэгьуазэх. Льэпкь джэгукІэхэри гъэшІэгъоных...

Тиансамблэхэр зыхэлэжьэгьэхэ концертыр еплъыгъэмэ агу

АДЫГЭ КУЛЬТУРЭМ ИЯ VI-рэ ДУНЭЕ ФЕСТИВАЛЬ

Гъогумаф, лъэпкъыр зэфэзыщэрэ зэхахьэр!

Адыгэ культурэм ия VI-рэ Дунэе фестиваль хэлажьэхэрэм Мыекъуапэ изыгъэпсэфыпіэ парк къыщаубли, къалэм иурамэу Краснооктябрьскэм къырыкІуагъэх. Филармонием нэсыфэхэкІэ ящыІэныгъэ хэмыкІокІэщт нэкІубгъохэр искусствэм хатхагъэх.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан фестивалым хэлажьэхэрэм ахэтэу зыкіыныгъэмрэ зэгурыіоныгъэмрэ ясаугъэтэу филармонием дэжь щытым екіоліагъ, къэгъагъэхэр кІэлъырилъхьагъэх.

рихьыгь. Иорданием къикІыгьэ купым тинэІосэшІоу Хьатх Инал ипащ. Нэбгырэ 50-м нахьыбэ игъус. КъэшъуакІохэр 40 фэдиз мэхъух, зэкІэми адыгэ шъуашэхэр ащыгъ. Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей иІофышІэу Сихьаджэкъо Иринэрэ Лъэпкъ тхылъеджапІэм щылажьэу Юлия Харичкинамрэ Иорданием къикІыгъэхэм афэгъэ-

ТихьакІэхэр дахэу мэзекІох, Іэдэб ахэлъ, адыгэ шъуашэр зэкІэми зэкІужьэу ащыгъ, къаІуатэ И. Сихьаджэкъомрэ Ю. Харичкинамрэ. — Адыгабзэр зышІэу ахэтыр зырыз. Арышъ, зэдзэкlакloу тыщыт, фэю-фашіэхэм ягъэцэкіэнкіэ ІэпыІэгъу тафэхъу.

Иорданием къикіыгъэхэр къэшъуакІох, фестивалым хагъэунэфыкіырэ чіыпіэ къыщыдахын ямурад. Тыркуем щыщхэм орэд къаlо, музыкальнэ Іэмэ-псымэхэр аlыгъэу мэуджых. Дер Абир Си-

рием къикІыжьыгъ. ЗыщапІугьэ хэгьэгум къикІыгьэхэм ахэт, орэд къадию шюигъу.

Адыгэ Республикэм культурэмкІэ и Министерствэрэ Адыгеим лъэпкъ культурэмкІэ и Гупчэрэ зэхащэгъэ фестивалыр игьогу техьагь. Зэнэкъокъухэр филармонием щэкloх. Къулэ Амэрбый къызэрэтиІуа-

гьэу, зэлъэпкъэгъухэу фестивалым щызэlукlагъэхэм яшlэныгьэ хагьахьо, мамыр псэукІэм игъэпытэн яlахь хашlыхьэ, лlэужхэр зэрапхых.

Гъогумаф, фестивалыр! **ЕМТІЫЛЪ** Нурбый.

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Тын лъапіэхэмкіэ хагъэунэфыкІыгъэх

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Асльан кьэралыгьо тын льапІэхэмрэ щытхьуцІэхэмрэ зыфагьэшьошагьэхэм ар кьэзыушыхьатырэ бгъэхалъхьэхэмрэ тхылъхэмрэ тыгъуасэ аритыжыгьэх. Адыгеим иэкономикэ хэхьоныгьэхэр ышІынхэм зиІахьышІу хэзыльхьагьэхэм яІофшІагьэ осэшІу фишІыгь, республикэм и Мафэу къэблагъэрэмкІэ афэгушІуагъ.

— ШъуиІофшІагъэхэмкІэ, шъуишІэныгъэхэмкІэ, сэнаущыгьэу шъухэлъымкІэ мы тын лъапіэхэр, щытхъуціэхэр къэшъулэжьыгьэх. Республикэм иэкономикэ хэхъоныгъэ, гъэхъагъэ ышІызэ ыпэкІэ лъэкІуатэ. Ащ фэдэ къэгъэлъэгъон дэгъухэр тиІэным шъуиІахьышхо хэлъ, ащкІэ инэу тышъуфэраз. Непэ зэшІотхыгъэм дакІоу пшъэрылъэу, джыри тынаІэ зытедгъэтын фэе лъэныкъоу щыІэр макІэп. Зисэнэхьат хэшІыкІыдехфыци едеф шочш сихифор тигъусэхэмэ, гухэлъэу тиІэр зэкІэ щыІэныгъэм щыпхырыщыгъэ зэрэхъущтым сицыхьэ телъ. — къыІуагъ ТхьакІушынэ Аслъан къызэрэугъоигъэхэм закъыфигъазэзэ.

Ильэс пчъагъэхэм къакІоцІ иІофшІэн, исэнэхьат фэшъыпкъэу лэжьэрэ Адыгеим икъэралыгьо ансамблэу «Ислъамыем» иартисткэ-орэдыloy Шъхьаплъэкъо Сусаннэ Урысые Федерацием и Президент иунашъокІэ «УФ-м изаслуженнэ артист» зыфиюрэ щытхъуцюр къыфагъэшъошагъ. 2013-рэ илъэсым къалэу Казань щыкІогъэ Дунэе гъэмэфэ универсиадэм -еалышишедег дехушеалеахеал

хэм къыкІэлъыкІоу спортымкІэ дунэе класс зиІэ мастерэу Александр Алифиренкэм къэеспысжехтелые ещали моспылар Щытхъу тхылъыр ратыжьыгъ. АР-м и Ліышъхьэ иунашъокіэ медалэу «Адыгеим и Щытхъу зехь» зыфиlорэр афагъэшъошагъ АР-м псэолъэшІынымкІэ, транспортымкІэ, псэупІэ-коммунальнэ ыкІи гъогу хъызмэтхэмкІэ иминистрэу Валерий Картамышевымрэ пшъэдэкІыжьэу ыхьырэмкІэ гьунэпкъэ гьэнэфагьэ зиІэ обществэу НПК-у «Темыр Кавказ» зыфиlорэм игенеральнэ пащэу Трахъо Инверрэ.

«Адыгэ Республикэм инароднэ врач» зыфиюрэ щытхъуцюр къылэжьыгъ Мыекъопэ къэлэ клиническэ сымэджэщым неврологиемкІэ иотделение ипащэу Бгъуашэ Риммэ. АР-м псауныгьэр къэухъумэгьэнымкІэ изаслуженнэ ІофышІэ хъугъэх Красногвардейскэ гупчэ район сымэджэщым медицинэ ІэпыІэгъу псынкІэмкІэ ифельдшерэу Хьао Аминэтрэ къуаджэу Къунчыкъохьаблэ дэт фельдшер-мамыку ІэзапІэм ипащэу Шъоджэ Майерэ.

ШІэныгъэм ылъэныкъокІэ гьэхъэгьэшІухэр зиІэхэ Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым ипроректорэу, экономикэ шІэныгъэхэмкІэ докторэу, профессорэу Людмила Задорожнаямрэ Адыгэ икафедрэ ипащэу, политическэ шІэныгъэхэмкІэ докторэу, профессорэу Жадэ Зуриетрэ «АР-м шІэныгъэмкІэ изаслуженнэ ІофышІ» зыфиІорэ шытхъуцІэр афагъэшъошагъ. АР-м культурэмкІэ изаслуженнэ ІофышІэ хъугъэх Нэшъукъуае дэт къоджэ тхылъеджапІэм ипащэу КІыкі Заремэрэ искусствэхэмкІэ Адыгэ республикэ колледжэу Тхьабысым Умарэ ыцІэ зыхьырэм икІэлэегьаджэу Сергей Расколецрэ.

Къэзыгъэзэжьыгъэхэр щыІэныгъэм хэгъэгъозэжьыгъэнхэмкІэ Гупчэм ипащэу, илъэс пчъагъэхэм къакІоцІ зэрифэшъуашэу ипшъэрылъхэр зыгъэцэкІэрэ ГъукІэлІ Асхьад «ЦІыфхэр социальнэу къзухъумэгьэнхэмкІэ Адыгеим изаслуженнэ ІофышІ» зыфиІорэ щытхъуцІэр фагъэшъошагъ.

Экономикэм, культурэм, медицинэм, мэз хъызмэтым, нэмыкі лъэныкъохэмкіи къыхагъэщыгъэхэм къалэжьыгъэ щытхъуцІэхэр зэхахьэм ащаратыжьыгъэх. Джащ фэдэу АР-м и Ліышъхьэ ирэзэныгъэ тхылъхэр зыфагъэшъошагъэхэри зэхахьэм къыщыхагъэщыгъэх.

Щытхъуціэхэр, тын лъапіэхэр зыфагьэшъошэгьэхэ Шъхьаплъэкъо Сусаннэ, Бгъошэ Риммэ, нэмык хэри нэужым къэгущы агьэх. ЯюфшІэн мыщ фэдэ осэшхо къыфэзышІыгъэ пстэуми, анахьэу АР-м и ЛІышъхьэ ахэр фэрэзагъэх. Мыщ фэдэ фыщытыкІэм кІуачІэ хагъуатэзэ тапэкІэ Іоф зэрашІэщтыр, зыщыпсэухэрэ республикэм хэхъоныгъэхэр ышІынхэм зэрэфэлэжьэщтхэр къаlуагъ.

ТхьакІущынэ Аслъан бгъэхалъхьэхэмрэ тхылъхэмрэ заретыжьхэм ыуж къызэрэугьоигьэхэм джыри зэ афэгушІуагь, псауныгъэ пытэ яІэнэу, яІофшІэн гъэхъагъэхэр щашІыхэзэ ыпэкІэ лъыкІотэнхэу къафэлъэІуагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

КУШЪХЬЭФЭЧЪЭ СПОРТЫР

Адыгеим щэко

Кушъхьэфэчьэ спортымкІэ Дунэе зэlукІэгьоу «Кавказым итур» зыфиlорэр чьэпыогьум и 2 — 6-м Адыгэ́Республикэм щыкlощт. Зэнэкъокъум хэлажьэрэмэ ти Ліышъхьэу ТхьакІущынэ Асльан аІукІагь.

Кушьхьэфэчьэ спортым тиреспубликэ зызэрэщиушьомбгьурэм епхыгьэу щыт хэгьэгу ыкІи Дунэе зэІукІэгьухэр Адыгеим зэрэщызэхащэхэрэр. Австрием, Белоруссием, Украинэм, Урысыем яспортсменхэр тигьогухэм ащызэнэкьокьущтых, километрэ 570-рэ кьакlущт.

Мэфэ заулэкІэ узэкІэІэбэжьмэ, кушъхьэфэчъэ спортымкІэ дунаим изэнэкъокъоу Испанием щыкІуагъэм Мыекъопэ районым щапІугъэ Александр Куликовскэм тыжьын медалыр къыщыдихыгъ. Урысыем ихэшыпыкІыгъэ командэ хэтхэм ащыщэу медаль къызыфагъэшъошагъэр А. Куликовскэр ары ныІэп. ТхьакІущынэ Аслъан А. Куликовскэмрэ ащ итренерэу Вячеслав Куликовскэмрэ (ар спортсменым ят) афэгушІуагь, шІухьафтынхэр афишІыгъэх.

«Кавказым итур» зэрэрагъажьэрэм фэгъэхьыгъэ зэхахьэм къыщыгущыІагъ Урысыем кушъхьэфэчъэ спортымкІэ ифедерацие идиректор шъхьајзу Владимир Вагенлейтнер. Ар Адыгеим испортсменхэм къащытхъугъ, гъэхъагъэхэр зэрашІырэм фэшІ кушъхьэфачъэхэр шІухьафтын къафишІыгьэх.

Стіашъу Мамыр ишІухьафтын

Зэнэкъокъум дунаим ичемпионэу Игорь Ковалевыр, Темыр Кавказым мамырныгьэр щыгьэпытэгьэным фэгьэхыгьэ зэlукlэгъухэм гьогогьуи 5 апэрэ чІыпІэр къащыдэзыхыгъэ Сергей Фирсановыр, Адыгеим щыщ спортсмен ныбжьыкІэу, Урысыем ихэшыпыкІыгъэ командэ хэтэу СтІашъу Мамыр, нэмыкІхэри хэлэжьагъэх.

Тыгъуасэ километри 171,4-рэ хъурэ гъогур спортсменхэм къакlугъ: **Мыекъуапэ** — **Улап** Мыекъуапэ. Апэрэ чіыпіэр уеІшьалыме детриничення установ установ детриничения установ у спортсменхэр зэнэкъокъугъэх. СтІашъу Мамыр зэкІэми апэ къэсыжьи, текІоныгъэр къыдихыгъ. Белоруссием испортсменитІу кІэкІэу ыуж къинагъэх.

Улапэ екіурэ гьогум техьанхэмкІэ такъикъи 2 фэдиз къэнагъэу СтІашъу Мамыр гущы-Іэгъу тыфэхъугъ, апэрэ чІыпІэр къыдихынэу фэтІуагъ. М. СтІашъум итренерэу Алыбэрд Сергей къызэрэтиІуагъэу, Мамыр апэрэ чыпіэр кызэрэдихыгьэм егъэгушІо, Адыгэ Республикэм имэфэкІхэмрэ адыгэ культурэм ия VI-рэ Дунэе фестивальрэ игъэхъагъэ афегъэхьы.

- ГъэзетымкІи Мамыр сыфэгушю сшюигъу, — къытиlуагъ тиреспубликэ кушъхьэфэчъэ спортымкІэ икІэлэцІыкІу-ныбжьыкІэ спорт еджапІэ идиректорэу Анатолий Лелюк.

Непэ спортсменхэм километри 157-рэ къакІущт. Зэнэкъокъур къэлэ паркым дэжь сыхьатыр 11-м щаублэщт.

ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

ФУТБОЛ

«Кощхьаблэр» чемпион

«Кощхьабл» — «Улап» — 3:0.

Чъэпыогъум и 2-м республикэ стадионэу «Юностым» щешіагъэх.

Къэлапчъэм Іэгуаор дэзыдзагъэр Александр Нартиков — гъогогъуищэ.

Адыгэ Республикэм футболымкІэ изэнэкъокъу аухыгъ. Апэрэ чІыпІэр «Кощхьаблэм» ыхьыгь. Улапэхэр ятІонэрэ, Тульскэм икомандэ ящэнэрэ хъугъэх.

Хагъэунэфыкlырэ чыпізхэр къыдэзыхыгъэмэ ти Ліышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан афэгушІуагъ, шІухьафтынхэр аритыжьыгъэх.

(Тикорр.).

ТИКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОНХЭР

щыпхырещы

КъокІыпІэм щыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствэхэмкІэ Кірралыгьо музееу Мыекьуапэ дэтым Къэбэртэе-Бэлькьарым исурэтышІмодельерэу Сэралпэ Мадинэ итворчествэ фэгъэхыгъэ къэгъэльэгъон къыщызэГуахыгъ. Музеим идиректорэу Кушъу Нэфсэт ащ фэгьэхыгьэ зэхахьэр зэрищагь. Адыгэ культурэм ия VI-рэ Дунэе фестиваль къэкІуагъэхэри ащ щытлъэгъугъэх.

рэмкІэ иминистрэу Къулэ Мыхьамэт, Адыгеим исурэтышІ цІэрыІоу Еутых Асыет, зэлъа-

Адыгэ Республикэм культу- СтІашъу Юрэ, нэмыкІхэри къэгущыlагъэх. М. Сэралпэм иlофшагъэ ахэм осэ ин фашыгъ. Анахьэу анаІэ зытырагьэтыгьэр шІэрэ сурэтышІ-модельерэу лъэпкъ гупшысэр итворчествэ

щыпхырищызэ, цІыфмэ алъы-Іэсын зэрилъэкІырэр ары. Урысыем изаслуженнэ артистэу Бэгь Сэид къызэрэхигьэщыгьэу, М. Сэралпэр зэнэкъокъухэм ахэлажьэзэ, лъэпкъым щытхъур къыфехьы.

Сэралпэ Мадинэ зэхахьэм хэлэжьагьэмэ льэшэу зэрафэразэр къыІуагъ. Іэнэ хъураеу музеим щызэхащагьэм М. Сэралпэм иІофшІагъи шІукІэ щыхагъэунэфыкІыгъ. Ащ къыщаІэтыгъэ Іофыгъохэу тигъэзетеджэхэр зыгъэгумэк ыхэрэм яхьылІэгъэ тхыгъэхэр къыхэтыутыщтых.

САХЬИДЭКЪО Нурбый. Сурэтыр къэгъэлъэгъоным къыщытырахыгъ.

Јхътэ зэпхыныгъэхэм

янэрылъэгъу

Адыгэ Республикэм и Льэпкь музей кьэгьэльэгьонэу «Живая связь времен» зыфию джырэ льэпкь искусствэм, ижъырэ ІэшІагъэу дышъэ идагъэм зызэриушхурэм фэгъэхьыгъэр непэ къыщызэГуахыщт.

Дышъэидэр цІыф лъэпкъым ыІапэ къыпыкІыгьэ анахь дэгъумэ, лъэгъупхъэмэ ащыщ. Ащ идэхагъэ ыкІи художественнэгъэ лъагэу хэлъым адыгэ лъэпкъ искусствэр нэмык! лъэпкъ искусствэхэм къахегъэщы. Дышъэ идагъэм ехьылІагъэхэр я XIX-м нэсэу ІэкІыб къэрал шІэныгъэлэжьхэу ыкІи зекІолІхэу Черкесием къэкІуагъэхэм ятхыгъэхэм ахэтэгъуатэх.

Дышъэ идагъэр ары лъэпкъ шъуашэр анахь кІэракІэ, лъэгъупхъэ зышІырэр. Ар тыжьын ыкІи дышъэ ІуданэкІэ ІэпэІасэхэм агъэчъы. Гухьарэ-тхыпхъэ зэфэшъхьафэу агъэфедэщтыгъэхэр ежь адыгэ лъэпкъым ищыІэкІэ-псэукІэ, инэшанэхэм, игъэпсыкІэ сыдигъуи адиштэщтыгъ. Ары мы ІэшІагъэхэр нэмык горэм ебгъэпшэнхэу щымытхэу зыкІэхьалэмэтхэр.

ТапэкІэ щыІэгъэ цІыф Іэпэ-Іасэхэм аціэхэр тарихъым къы-

хэмынагъэхэми, ахэм аlапэ къыпыкІыгьэ пкъыгьо гьэшІэгъонхэр анахь агъэшІорэ охътэ нэпэеплъхэу музейхэм ащызэрахьэх. Мыхэм янахьыбэр муспешеіл еq-XIX к ыкІэм ыкІи я ХХ-м ипэублэм ашІыгъагьэх, ти Лъэпкъ музеи ифонд ахэм чыпіэ ин щыряі.

Къыхэгъэщыгъэн фаер мы лъэпкъ искусствэм и ахь

гъэшІэгъонэу дышъэ идагъэм непи тибзылъфыгьэхэр лъэшэу зэрэзылъищэхэрэр ары. Джырэ дышъэ искусствэм иlэпэlасэу, зипкъыгъо зэфэшъхьафхэмкІэ зэлъашІэхэрэм ащыщ Сет (Пэнэшъу) Сафэ. Бзылъфыгъэм иІэшІагьэхэм ятхыпхъэ сурэткІэ, якомпозицие гъэшІэгъонкІэ гу зылъыуегъатэ. ЫшІэрэр зэрикІа-

сэм ишыхьат Сафэ ибзылъфыгъэ шъошэ зэкіужьхэр, иіэпэщысэ гъэдэхагъэхэр.

Сафэ хэлъ ІэпэІэсагъэмкІэ нэмыкІхэм игуапэу адэгуащэ, джаущтэу ижъырэ дышъэ идагъэр непи дахэу зиубгъугъэу тишы акіэ хэт.

> **МАМЫРЫКЪО** Нуриет.

МэкъэгъэІу

Къалэу Мыекъуапэ игупчэу Лениным ыцІэ зыхьырэм чъэпыогъум и 5-м пчыхьэм сыхьатыр 7-м Адыгэ Республикэм, ткъош республикэхэм, Урысыем яэстрадэ ижъуагъохэм концерт къыщатыщт ыкІи пчыхьэм сыхьатыр пшІым ыныкъом мэфэкІ мэшІоустхъор щыІэщт.

Чъэпыогъум и 4-р — Къурмэн

«Уи Тхьэ нэмаз фэшІ, къурмэни шІы» — elo КъурІаным.

Дин мэфэкІым ишапхъэхэр

Ислъам диным мэхьанэшхо зэритырэ мэфэкі лъапіэр — Къурмэныр — къэсыгъ. Мы мэфэкіыр Нэкімазэр заухыгъэр мэфэ 70-рэ фэдиз хъугъэу,

Къурмэныпхъэр laхьищэу бгощымэ псапэ: зыр унагъом къибгъэнэщт, ят loнэрэ laхьыр тхьамыкlэхэм, сэдакъэ зищык laгъэхэм яптыщт, ящэнэрэр — laхьылхэм ык lu гъунэгъухэм.

быслъымэн мэфэпчъымкІэ Зуль-Хьидж мазэм ия 10-рэ мафэ хагъэунэфыкІы.

Сыда мы мафэм имэхьанэр, сыд фэдэ былыма къурмэн пшІын фаер, сыдигъуа ар зыпшІынэу щытыр? Мыхэм ыкіи нэмыкі упчіэхэм мы тхыгъэм тиамал къызэрихьэу джэуап къыщяттыжьын.

Пегъымбар Ибрахьимэ ищы-ІэкІэ-псэукІэкІэ сыдигъуи къыгъэлъагъощтыгъ и Тхьэ шІу зэрилъэгъурэр, зэрэфэшъыпкъэр, ишІоигъоныгъэ ыгъэцэкІэным ренэу зэрэфэхьазырыр. ПегъымбарымкІэ анахь ушэтыпІэ къинэу, и Тхьэ шІошъхъуныгъэу, шъыпкъэныгъэу фыриІэр къыушыхьатыжьын фаеу чІыпІэ зэриуцогъагъэр ыкъоу Исмахьилэ епхыгъ.

Зэгорэм пегъымбарэу Ибрахьимэ пкlыхьапlэ ылъэгъугъ ыкъоу Исмахьилэ ыукlэу, Тхьэм къурмэн фишlэу. Ащ фэдэ пкlыхьапlэ пегъымбарым зэрилъэгъугъэр Исмахьилэ зешlэм, ятэ риlуагъ: «Тят, унашъоу къыпфашlыгъэр шlэ. Алахьым шloи-

гъомэ, щэlагъэ зэрэсхэлъыр о плъэгъущт». Ау пегъымбарым ыкъо ыукlынэу шъэжъыер ащ зыщытырищэягъэм тефэу макъэ къэlу: «Ибрахьим! Пкlыхьапlэр къэбгъэнэфэжьыгъ!» Ыкъо ычlыпlэ пегъымбар Ибрахьимэ мэлыр ары къурмэн ышlыгъэр. Ар Къурlаным мырэущтэу къыщеlо: «Тэ ар кlэлэ

гъэlугъ: «О, Ибрахьим, пкlыхьапlэу плъэгъугъэр къэбгъэшъыпкъэжьыгъ». Шlу зышlэхэрэм тэ джаущтэу тятэ! Шъыпкъэ дэдэмкlэ, ар ушэтын гъэнэфагъ. Тэ ар тын лъапlэкlэтыухыижьыгъэ».

Гущыlэу «къурмэным» къикlырэр цlыфыр Алахьым пэблагъэ хъуныр ары, нэмыкlэу

Іасэкіэ дгъэгушіуагъэ. Ятэ игъусэу лэжьэн ылъэкіыным ар зынэсым, ащ ыіуагъ: «Сишъау! Къурмэныпхъэ усшіэу пкіыхьапіэ слъэгъугъэ, къызэхэф, къаіо о ащ узэрегупшысэрэр». Ащыіуагъ: «Тят, унашъоу о къыпфашіыгъэр шіэ, Алахьым шіоигъомэ, щэіагъэ зэрэсхэлъыр о плъэгъущт». Нэбгыритіуми Іорышіэхэу Алахьым зызыра тым, ащ икіалэ ынэгу егъэзыхыгъэу чіыгум зытырегъэгъуалъхьэм, Тэ ащ макъэ къед-

къэпіон хъумэ, къурмэнымкіэ ціыфыр Тхьэм нахь пэблагъэ мэхъу.

МэфэкІ нэмазым ыуж къурмэныр зы-пшын фаер, ащ ыпэ ибгъэшъэу къур-мэныпхъэр шюубзы хъущтэп.

Дин шіэныгъэ зыіэкіэлъ быслъымэнхэм зэралъытэрэмкіэ, амал зиіэ быслъымэн пэпчъ къурмэн ышіын фае. Нахьыбэхэм ар (къурмэныр) ціыфым ишіоигъоныгъэкіэ ышіын фаеу алъытэ.

Сыд фэдэ былымышъхьа къурмэн пшын фаер? Къурмэныпхъэ хъущт быгъур, чэмыр, мэлыр, пчэныр. Къыхэпхын фаер былым псаоу, лы зыпылъыр ары. Быгъум е чэмым аныбжь илъэситјум къехъоу, мэлмэ е пчэнмэ — илъэсым нахьыбэу. Мэлыр е пчэныр пщэрэу, инэу щытмэ, мэзих аныбжьыми хъунэу ары. Ау ахэр былым псаухэу, мысымаджэхэу къыхэхыгъэнхэ фае.

Къурмэныпхъэ хъухэрэп тхьакlумкlыхьэр, тхьачэтыр, атакъэр е чэтыр.

Зы быслъымэным зы мэл е зы пчэн къурмэн ышіын фаер. Ау быгъу е чэм къурмэн пшіыным фэші нэбгыриблым нэсэу (ащ ехъу хъущтэп) узэхахьэу зэдэпшіымэ хъущт.

Къурмэн зышІырэм ежьежьырэу былымыр шІуибзымэ дэгъу. Ау ар фэмышІэщтмэ, ар шІозыбзырэр Тхьэм елъэІу зыхъукІэ, былымыр зием ыцІэкІэ тхьэльэІур ышІын фае. ШІобзыгъэхэ былымэу къэпщэфырэр къурмэн хъурэп, сыда пІомэ ащ пае ар шІуабзыгъагъэп.

Мэфэкі нэмазым ыуж къурмэныр зыпшіын фаер, ащ ыпэ ибгьэшьэу къурмэныпхъэр шіоубзы хъущтэп. Быслъымэнэу къурмэн зышіы зышіоигьом а мэфэкі мафэм игъо имыфа-

гъэмэ, ащ къыкІэлъыкІорэ ящэнэрэ мафэм нэс ышІыми хъущт.

Къурмэныпхъэр Іахьищэу бгощымэ псапэ: зыр унагъом къибгъэнэщт, ятІонэрэ Іахьыр тхьамыкІэхэм, сэдакъэ зищыкІагъэхэм яптыщт, ящэнэрэр — Іахьылхэм ыкІи гъунэгъухэм.

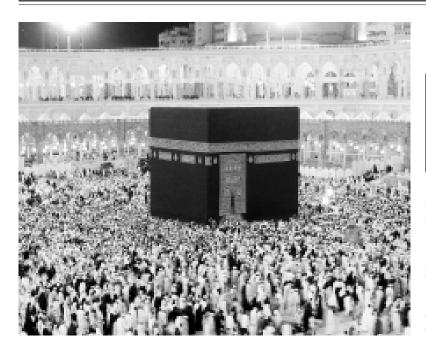
Къурмэныпхъэм щыщ пщэ хъущтэп, ар афэгъэхьыгъ былымым тырахырэ шъоми, шъхьэми, лъакъохэми. Дин шlэныгъэ зиlэхэм ащыщхэм зэраlорэмкlэ, цlыфым былымым щыщ,

Къурмэныпхъэ хъущт быгъур, чэ-мыр, мэлыр, пчэ-ныр. Къыхэпхын фаер былым псаоу, лы зыпылъыр ары. Быгъум е чэмым аныбжь илъэсит lyм къехъоу, мэлмэ е пчэнмэ — илъэсым нахьыбэу.

гущыlэм пае, шъор е шъхьэпъакъохэр ыщэнхэу фаемэ, ар ышlэн фит, ау ахъщэу ахэм къакlакlорэр сэдакъзу ытын фае.

Къурмэным цІыфхэм джыри зэ агу къегъэкІыжьы быслъымэнхэр зэдеІэжьынхэ, зэгурыІохэу зэдэпсэунхэ зэрэфаер. ТхьэшІошъхъуныгъэр къурмэным егъэпытэ, Алахьталэм пэблагъэ уешІы.

Къурмэн мафэ Тхьэм тытырегъахь.

Хьаджэ гъогум техьагъэх

Адыгэ Республикэм ыкІи Пшызэ шъолъыр ащыпсэурэ быслъымэнхэм ащыщэу нэбгырэ 48-мэ хьадж ашІынэу чабэм кІуагъэх. Ислъам диным ипкъэухэм ар ятфэнэрэу щыт, амал, кІуачІэ зиІэ быслъымэныр хьаджэ кІоныр ипшъэрылъэу ары сыдигъуи зэрэщытыр.

Гъогу чыжьэ техьагъэхэр аныбжькіи, гъэсэныгъэу яіэмкіи зэтекіых, ау ятхьэшіошъхъуныгъэ, мурадэу яіэм ахэр зэрепхых, нэбгырэ пэпчъ ащ гушіуагъо хегъуатэ, ар къыдэхъуныр насыпыгъэу зыфелъэгъужьы.

— Чабэм кlорэ цlыфхэм азыфагу зэгурыlоныгъэшхо илъэу сыдигъуи щыт, — elo Чэтыжъ Юлэ. — Ар сэ джыри зэ зэхасшіэ сшіоигъу. Алахьталэм селъэіу джащ фэдэу дунаим тет ціыф лъэпкъхэр зэгурыюу, мамырэу зэдэпсэунхэу.

Чэужъ Эльдари ятіонэрэу Чабэм макіо, арэу щыт нахь мышіэми, хьаджэшіыным шап-хъэу пылъхэр зэкіэ фэгъэцэкіэщтхэмэ егъэгумэкіы.

Урыс бзылъфыгъэу Еленэ

илъэсипшІ хъугъэ ислъам диныр зилэжьырэр. Ащ ишъхьэгъусэ афганц, илъэситlукІз узэкІзІзбэжьмэ, ар Чабэм кІогьагъэ, джы Еленэ хьаджэ гъогум техьагъ, лъэшэуи мэгумэкІы ыкІи къыдэхъугъэм рэгушхо.

Быслъымэнэу гьогу чыжьэ техьагъэхэм тафэлъаlо псауныгъэ яlэу къагъэзэжьынэу, ягухэлъышlу къадэхъунэу.

> Нэкіубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ИПЧЫХЬЭЗЭХАХЬ

«Кабардинкэр», «Налмэсыр», «Ислъамыер» тельствэм яшІогьэшхо къы-

Льэпкь искусствэм ибаиныгьэ гукІи, псэкІи ухэзыщэрэ артистхэм яконцерт уеплы зыхьукІэ угушІорэ кьодыеп. Тарихым инэкlубгьохэм зафэогьазэ, узэфэзыщэрэ амалхэр зэрэбгьэфедэщтхэм ульэхьу. Адыгэ культурэм ия VI-рэ Дунэе фестиваль фэгьэхьыгьэ пчыхьэзэхахьэу республикэм и Къэралыгьо филармоние щыкІуагьэм гъэпсыкІэ гъэшІэгъон зэхэщакІохэм къыфагъотыгъ.

Къэбэртэе-Бэлъкъарым и Къэралыгьо Академическэ къэшъокІо ансамблэу «Кабардинкэр», Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Академическэ лъэпкъ къэшъокІо ансамблэу «Налмэсыр», Адыгеим иорэдыІо-къэшъокІо ансамблэу «Ислъамыер» дунэе шэпхъэ лъагэмэ адырагъаштэзэ, пчыхьэзэхахьэм лъэпкъ искусствэм итарихъ, ихэхъоныгъэхэр къыщагъэлъэгъуагъэх.

Адыгэ Республикэм культурэмкІэ иминистрэу Къулэ Мыхьамэт, «Ислъамыем» ихудожественнэ пащэу, композитор цІэрыІоу Нэхэе Аслъан, «Налмэсым» ихудожественнэ пащэу Хъоджэе Аслъан, Адыгеим илъэпкъ культурэ и Гупчэ итхьаматэу Къулэ Амэрбый пчыхьэзэхахьэм къыщыгущы агъэх. Урысыем культурэмкІэ и Министерствэ мылъ-

кукІэ ІэпыІэгъу къафэхъузэ фестивалыр зэрэзэхащагьэр хагьэунэфыкІыгъ. Адыгеим и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан, ПравизэрагъакІорэр щысэхэмкІэ къаушыхьатыгъ.

Концертым псэ къыпызыгъакІи, гъэшІэгъон къэзышІыгъэ артистхэм сыд фэдиз щытхъу афэпІуагъэми лые хъущтэп. Адыгеим ипрокурорэу Василий Пословскэр, хэгьэгу кloцl loфхэмкІэ Адыгеим иминистрэу Александр Речицкэр концертым еплъыгъэх, пчэгум къихьэхи, гущыІэ дэхабэ артистхэмрэ зэхэщакІохэмрэ къафајуагъ.

«Кабардинкэм» ихудожественнэ пащэу Іэтэбые Игорь нэгушіоу къыіуагъэр зэкіэми агу рихьыгь. Зэльэпкьэгьухэм яконцертэу филармонием щыкІуагъэр Москва щызэхащэмэ, адыгэхэм

Сурэтхэр пчыхьэзэхахьэм къы-

ялъэпкъ искусствэ нахьышіоу

ФУТБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Пчъагъэр тэркіэ хъущт

«Зэкьошныгь» Мыекьуапэ — «Биолог» Новокубанск — 3:2.

Чъэпыогъум и 1-м Мыекъуапэ щызэдешІагъэх. Къэлапчъэм Іэгуаор дэзыдзагьэхэр: Датхъужъ — 29 (пенальтикіэ), Осмаев — 36, Ахмедханов — 55, «Зэкьошныгь». Губочкин — 54, Клюкин — 57,

«Биолог». «Зэкъошныгъэм» икъэлэпчъэ-Іутэу К. Кондратьевыр цыхьэшІэгьоу зэрешІэрэм тиухъумакІохэр ыгъэгушхощтыгъэх, гупчэм итхэр нахьыбэрэ апэкІэ илъыщтыгъэх. «Биологым» ифутболистмэ ащыщ шапхъэр зеукъом, судьям ыгъэнэфэгъэ пенальтир А. Датхъужъым дэгьоу ыгъэцэкІагъ. КъэлэпчъэІутыр ыгъэплъэхъуи, хъагъэм Іэгуаор ридзагъ. Тифутболистхэр нахь шъуамбгъоу зэрешІэхэрэм, нэбгырабэ хъухэу апэкІэ зэрилъыхэрэм яшІуагьэкІэ текІоныгьэр къыдахыгъ.

«Биологым» пчъагъэр зэрихъокІынэу тІогьогогьо къыдэхъугъэми, ешІэгъур ыхьыным фэхьазырыгъэп.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъ-

хьэу ТхьакІущынэ Аслъан ешІэгъум еплъыгъ, спортым и офышІэхэм гущыІэгъу афэхъугъ.

КІзуххэр

«Краснодар-2» — «Жемчужи-– 1:4, «Шъачэ» — «Черноморец» — 2:3, «Афыпс» — «Торпедо» — 0:1, СКЧФ — «Витязь» — 0:1. __«Анжи-2» — «Таганрог» — 1:0, «Терек-2» — «Мэщыкъу» — 1:2, «Ротор» — «Динамо» — 0:2, «Алания» — «Астрахань» — 1:2, «Спартак» — МИТОС — 0:1.

ЧІыпіэхэр

- 1. «Черноморец» 21
- 2. «Витязь» 20 3. «Торпедо» — 19

- 4. «Афыпс» 16 5. TCK — 13
- 6. «Жемчужина» 10
- «Краснодар-2» 10
- 8. «Биолог» 9
- 9. «Зэкъошныгъ» 7
- 10. «Шъачэ» 5 11. СКЧФ 1.
  - Купэу «Б»-р
- 1. «Динамо» 21
- 2. «Таганрог» 17
- 3. MИТОС 15
- 4. «Ангушт» 11

- 5. «Мэщыкъу» 11 6. «Спартак» — 11
- 7. «Ротор» 9

зэлъашІэщт.

- 8. «Анжи-2» 8
- 9. «Алания» 8
- 10. «Астрахань» -
- 11. «Терек-2» 6.

Чъэпыогъум и 10-м «Зэкъошныгъэр» Ялтэ щыlукlэщт чlыпlэ командэу «Жемчужинэм».

Нэкіубгьор зыгъэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЬ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм

иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4046 Индексхэр 52161 52162

Зак. 3080 Хэутыным

узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

> МэщлІэкъо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр

ЖакІэмыкъо Аминэт